

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LXXXIV. Cum quid una via prohibetur alicui, ad id aliâ non debet admitti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

REGULA LXXXIV.

Cum quid unâ viâ prohibetur alicui, ad id aliâ non debet admitti.

Quæres 1mo. Quis hujus Regulæ sensus?

R. Is, cui aliquid simpliciter & principaliter ratione sui prohibitum est & illicitum viâ seu modo uno, ad id viâ seu modo altero non est admittendus. Ratio est: ne in legem fraus committatur; quando enim legislator aliquid simpliciter & ratione sui prohibet, illud in effectu fieri non vult, quocumque tandem fiat modo.

Quæres secundo. Quæ Regulæ Exempla?

R. 1mo. Ad Prælaturam electus ante confirmationem obtentam administrare prohibetur. *Cap. nosti. 9. Cap. qualiter. 17. de elect.* ideo etiam Titulo Oeconomi vel Procuratoris administrandi non habet facultatem. *Cap. avaritia. 5. de elect. in 6.*

2do. Clericus duo beneficia in Titulum habere nequit. *Cap. quia in tantum. 5. de prebend.* & ideo unum in Titulum, alterum in Commendam perpetuam retinere vel admittere prohibetur.

3^{io}. Si materno Testamento Pater ab administratione bonorum liberis à Patria potestate solutis relictorum excluditur, eorum administrationi Titulo

Curatoris se se ingerere non potest. *L. scire. 21. ff. de tutor. & Curat. dat.*

Quæres tertio. Quæ Regulæ limitatio?

R. Regula non tenet, si prohibitio principaliter ad viam vel modum, non autem ad rem se habeat, dupliciter enim res prohiberi potest.

1mo Simpliciter & ratione sui, ut homicidium, furtum, perjurium &c.

2do Quoad viam sive modum, sic beneficium Ecclesiasticum per laicum, vel pro pecunia, vel re temporali concedi prohibetur. Qui vitio Natalium, aut alio Canonico laborat impedimento, Prælaturam per viam electionis obtinere non potest, res Ecclesiæ immobiles absque juris solemnitatibus non alienari præcipiuntur; quando igitur prohibitio non rem, sed viam seu modum principaliter respicit, quod unâ viâ prohibetur, aliâ obtineretur, sic Prælatus res Ecclesiæ non liberè; sed cum forma Juris alienare potest. *Cap. tua nuper. 8. de his que fiunt à Pralat.* Clerici bona intuitu Ecclesiæ acquisita per actum inter vivos, non per Testamentum in usus pios licitè expendunt. *Cap. ad hac. 8. cap. quia nos. 9. de testament.* Prælaturæ alligatus alteram dignitatem

per

per electionem, non tamen per postulationem adipisci prohibetur. *Cap. fin. de postulat. Pralat.* Qui non accusare iuravit, bene tamen denuntiat, qui petendo rem unâ actione repellitur, per ali-

am admittitur, sic deponens agens commodati rejicitur, agens verò depositi auditur. *Cap. examinata. 15. de Judic.*

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Wilhelmina conjugata adulterium committit, propter quod à Judice Ecclesiastico aliquot pondo ceræ punitur, coram Magistro quoque violentiarum centum imperiales contra Reg. 83. pendere coacta fuit. (A) Vir ejus sentiens se duplici gravari pœna, cum adulterii propalator fuisset, uxori suæ se nunquam deinceps de commisso adulterio eam accusaturum jurato promittit. (B) Interim Wilhelmina adulteri-

nîs jam assueta complexibus secundum committit adulterium, & metuens ne à viro accusetur, eundem blanditiis inducit, ut pro hac vice adulterium tegere interposito spondeat juramento. (C) Re tamen melius perpensa, cum fere nullam de Wilhelmina emendationis spem haberet, ipsam apud Judicem Ecclesiasticum denuntiare statuit, quod an propter Reg. 84. facere possit, dubitat. (D)

R E S O L U T I O.

(A) **Q**uando crimen mixti, sive utriusque fori Sæcularis & Ecclesiastici, quale est adulterium, delinquens in utramque legem, civilem & Canonicam, committit injuriam, cum utriusque præcepta violare noscatur; ac per consequens se pœnis per utramque legem impositis obligasse censeatur, eò quod distinctæ sint Jurisdictiones. *Can. cum ad verum. 6. dist. 96.* aliàs etiam dum pœna per Judicem Ecclesiasticum non est sufficiens, nec commenturata culpæ, Judex sæcularis

idem delictum puniendi habet facultatem. *Arg. cap. fin. de pœnis. in 6.*

(B) Juramentum illicitum est, nec obligatorium, cum antea præbeat peccati, impanitatem ante criminis perpetrationem uxori promittendo. *Cap. quemadmodum 25. de Jurejur.*

(C) Juramentum hoc validum erat, ideoque ob ejus religionem adulteram, quatenus de thori separatione, suoque agebatur Judicio, accusare non poterat.

(D) Juramento tamen non obstante adul-

te adulteram denunciare valebat. *Cit. cap. quemadmodum §. fin. de Jurejur.*
Quia accusationis & denuntiationis diversa ratio exigit, cum accusatio ad præ-

nam, denuntiatio ad agendam tendat pœnitentiam, quam de adulterio denuntiata, sustinere debet.

REGULA LXXXV.

Contractus ex conventionione legem accipere dignoscuntur.

Quæres primo. Quis hujus Regulae sensus?

ꝛ. Contractus quoadea, quæ illorum substantiæ accedunt, à contrahentium voluntate & conventionione dependent, & ita obligant, quo modo inter eos mutuo consensu est conventum. Hinc Contractus jure subsistunt, & obligationem inducunt, quibus de re propria, humano Commercio subjecta, de majori vel minori quantitate aut qualitate, certo eventu, tempore, loco, modo, de aliquo dando vel accipiendo à paciscentibus convenitur. Ratio est: quia quilibet rerum suarum moderator est & arbiter, ac Contractui non reprobatas condiciones, modos, dies, locumque apponere potest, prout contrahentes, qui sibi legem dicunt, fieri voluerint.

Exempla sunt 1mo. in *Can. Eleutherius. 30. caus. 18. q. 2.* Conventio in-

ter Episcopum & fundatricem Ecclesiæ inita quoad oblationes & obventiones in festo ipsius Ecclesiæ præscribitur observanda. 2do. Quamvis depositarius deponenti solum de culpa lata & dolo teneatur, si tamen conventio interveniat, ut depositarius de culpa levi vel levissima, aut etiam de Calu fortuito obligetur, illa servanda est. *Cap. bona fides. 2. de deposit.*

Quæres secundo. Quæ Regulae limitatio?

ꝛ. Dummodo sint dispositiones honestæ & possibiles: quia pactum turpe, vel rei turpis, aut impossibile de jure, vel de facto nullam obligationem inducit. *Cap. fin. de pact.* unde si Conventum, ne dolus præstetur, non valet, hoc enim bonæ fidei Judicio contrarium est. *L. Contractus. 23 ff. de reg. jur.*